

Pieniläpimittaisen puun tulevaisuudet -asiantuntijahaastattelu (Haastattelu 3) 20.11.2020

Aika (min)

Asiantuntija	00:00	Teema ykköseen ehkä nyt voin yleisesti todeta, että tavallaan niin kun puun tutkimushankkeet luonnonvarana laajasti on niin kun esillä, ja paljon on erilaisia ideoita ja puu varmaan taipuu aika moneen, ja ehkä vähän oma kysymyksensä ja varmaan sun gradun avainteemoja, että mikä ero on sitten sillä runkopuulla tai isommalla ainespuulla ja tällä pieniläpimittaisella puulla.
Haastattelija	00:52	Oikeastaan kun tällä hetkellä, jos ajatellaan pieniläpimittaista puuta, sellaista energiapuun kokoista puuta niin sehän menee energiantuotantoon suurimmaksi osaksi, niin olisi hyvä löytää niitä ominaisuuksia tai kemiallisia ominaisuuksia, jos siitä saisi jotakin muutakin kuin vain energiantuotantoa.
Asiantuntija	01:23	Minulla ajatus on se, että energia tehdään sivutuotteista joko metsätalouden tai teollisuudessa sivutuotteista ja tota, se mihin suuntaan me halutaan ehkä kehitystä viedä on se, että me saadaan Suomessa ylipäättään siitä puusta mahdollisimman suuri jalostusarvo. Että, se lähestymiskulma on tämä.
Haastattelija	02:25	Mitkä olisi sellaisia ohjaavia tekijöitä jotka ohjaa myös muuhun käyttöön kuin energiantuotantoon?
Asiantuntija	02:41	Mun mielestäni ensisijainen on se markkina, että meillä on nyt jo toimiva markkina, mutta ongelma on se, että ei niitä muita käyttöjä oikein ole. Jos sinne on joitain joitain yrityksiä Suomessa, niin sinä varmaan tunnetkin niitä meitä paremmin, mutta tota nyt niitä on kuitenkin vielä aika vähän ja niitä sovelluksia sovelluksia on vähän... Sitten jos onnistutaan tekemään läpimurtoja joissain tuotteissa ja niitä saadaan skaalattua, niin sitten sillä alkaa olla merkitystä...
Asiantuntija	03:41	..Että tulokulma varmaan siihen että me ei haluta että lainsäätäjä lähtee ratkaisemaan asiaa yritysten puolesta vaan että haluttaisiin, että se etenee markkinaehtoisesti. Eli oikea marssijärjestys on se, että ensin kehitetään ne vaihtoehtoiset käytöt. Ja sen jälkeen se puu alkaa ohjautua. Eikä niin päin, että ensin tehdään lainsäädäntö ja sen jälkeen ihmetellään, että mitäs nyt tapahtuu. Että, siinä paljon riskejä. Ja ehkä muutenkin olen enemmän niin kun sellaisen markkinaehtoisuuden kannalla.
Asiantuntija	04:42	Osa siitä on tietenkin se myös että, tässä on energiapuussakin sekä kysyntä että tarjonta. Täällä kysyntäpuolellakin asiat muuttuu ja energiayhtiöillä jos katsot energiateollisuuden vähähiilitiekarttaa niin sinnekin tulee ikään kuin uusia uusia mahdollisuuksia. Tosin tämän hetken näkymähän on se, että 2020-luvulla tarvitaan energiaturpeen vähenemisen ja kivihiilen korvaamisen takia me tarvitaan lisää energiapuuta, se on arvio.
Haastattelija	05:32	Joo, tuosta itsellekin on tullut ilmi tuo turpeen polton loppuminen. Niin sellainenkin skenaario voisiko olla, että se (pieniläpimittainen puu) säilyttää sen aseman siinä energiantuotannossa, että ei välttämättä tulekaan mitään muita käyttäjä? Voisiko olla sellainenkin skenaario?
Asiantuntija	05:56	On se mun mielestä semmoinen, että meillä siinä niin kun mikään kiire ole juuri sen takia...

- Asiantuntija 06:18 Meillä on aika paljon meidän energiajärjestelmässä fossiilista energiaa ja tulokulma jo aiemmin tietysti on ollut se, että sen korvaamisesta pitäisi lähteä niin kun ensin liikkeelle. Ja jos katsoo viime vuoden tilastoja niin meillä on tilanne, siis koko energiankulutuksesta Suomessa, 30% pelkät fossiiliset ja siihen vielä turve päälle. Siinä on ne suhteet. Mutta tietysti kaukolämpöä voidaan katsoa ihan erikseen ja sähköntuotanto on sitten oma tarinansa. Meidän tulokulma sähköntuotantoon on ollut se jo useamman vuoden se, että sähköntuotanto puulla ei ole oikein järkevää muuta kuin lämmöntuotannon sivutuotteena, eli CHP-laitoksissa.
- Haastattelija 07:42 Jos mennään vaikka tuohon toiseen teemaan eli toimintaympäristöihin. Niin olisiko siihen minkälaisia mielipiteitä, että minkälaiset tekijät siinä ohjaisi niissä toimintaympäristöissä sen pieniläpimittaisen puun aseman kehitystä? Nythän se on, niin kun on tässä puhuttu niin sille ei oikein ole muuta käyttöä kuin energiantuotanto niin olisiko sitten joitain ohjaavia tekijöitä niihin toimintaympäristöihin?
- Asiantuntija 08:14 No kyllähän tässä tullaan niin kun varmaan keskustelemaan näistä asioista tämän EU:n greendealin ympärillä. Meillähan tehdään myös kotimaista ilmasto- ja energiastrategiaa, että siinä on varmaan erilaisia kantoja mitä sinne halutaan. Mutta niin kuin sanoin niin näkökulma on ehkä se, että se miten oikea tapa edetä on kehittää vaihtoehtoiset tuotteet ja alkaa viemään niitä eteenpäin, eikä niin päin että meillä aletaan rankaisemaan tätä energiapuubisnestä siinä vaiheessa kun meillä on vielä paljon fossiilista energiaa korvattavana. Se mitä me ollaan pohdittu on esimerkiksi se, että minkälainen signaali se olis kansainvälisesti jos Suomen kaltainen maa alkaisi vaikka verottaa uusiutuvaa energiaa. Tällaisiakin ajatuksia on ollut tässä ja tota se keskustelu tulee varmaan jatkumaan, mutta...
- Asiantuntija 09:54 ..jos katsoo niin kun Euroopassa kansainvälisiä arvioita niin aika monessa arviossa esimerkiksi IEA:n ihan uusimmissa World Energy outlook:ssa niin tota on vähän semmoinen skenaario EU:n osalta, että mitä enemmän päästöjä halutaan vähentää niin sitä enemmän me tarvitsemme bioenergiaa Euroopassa. Ja olisi aika outoa sitten, että Suomi tällaisessa toimintaympäristössä lähtisikin rajoittamaan jotenkin sitä bioenergiapuolta. Ja se voisi johtaa sellaiseenkin tilanteeseen jossa sitä.. jos niitä vaihtoehtoisia käyttöjä ei olisi, ikään kuin jotakin normeilla tai taloudellisella ohjauksella yritettäisiin saada energiapuuta vähennettyä niin se saataisi johtaa siihen, että sitä energiapuuta vietäisiin Suomesta muihin EU maihin. Ja siinä ei viime kädessä kuitenkaan ole kovin paljon ideaa, kun se on kuitenkin ehkä tällaista paikallista energiaa luonteeltaan. Niin tällaisia meillä on nyt ehkä sanotaan ensikommentit tämän tämän ympärillä mutta siinä, että me rahoitetaan niin kun tutkimusrahoitusta näille vaihtoehtoisille käytöille niin sehän on ihan ok ja se voi luoda Suomeen kasvua ja uutta osaamista ja se on hyvä juttu.
- Haastattelija 11:54 No sellainen kysymys tuohon toimintaympäristöihin, että jos tulisi jossakin muussa alassa joitakin muutoksia, vaikka teknologioissa tai markkinoissa niin miten se vaikuttaa sitten sen pieniläpimittaisen puun asemaan?
- Asiantuntija 12:15 No siinähan tapahtuu koko ajan muutoksia, että meillä on siinä markkina ja nythän on uusimpia käyriä, et ole varmaan katsonutkaan, mutta sanotaan nyt tämän vuoden aikana on ollut vähän trendi, että se energiapuun hinta on alkanut nousta. Mikä on varmaan indikaatio siitä, että samaan aikaan energiaturpeen käyttö on tänäkin vuonna meidän arvioiden mukaan tippumassa verrattuna vuoteen 2019

ja sama sama on varmaan kivihielessä. Johtuuko se energiapuun nouseva hinta sitten ikään kuin tästä vain jostain muusta niin on hyvä kysymys mutta...

Asiantuntija	13:13	...markkinatilanne elää koko ajan ja varmaan tulee jatkossakin elämään. Sitten tämä mistä on paljon puhuttu vähän kuin negatiivisessa sävyssä on tämä energia-puun tuonti Suomeen. Täytyy muistaa, että sillä tuonnilla nimenomaan pidetään sitä hinnannousua kurissa. Se hinnannousu heijastuu aika laajasti. Jos katsotaan missä Suomessa sitä puuenergiaa käytetään niin aika tasaisesti ympäri maata kaukolämpöyhtiöissä. Ja se hinnannousu näkyy siellä käytännössä sitten kaukoläm-mön hintaa nostavana tekijänä joka joka taas heijastuu aika laajasti talouteen. Niin se, että jonkin verran harrastetaan sitä tuontia niin se pitää sitä hintaa ku-rissa. Tietysti myös puuenergian tuottajien ja myös haketusyrietyksien ja näin pois päin puolesta halutaan tietysti, että niillä on Suomessa töitä eikä ne ns. seiso tum-put suorina mutta jonkinlainen balanssi tässä varmaan on niin kun sellainen terve tilanne. Sellainen toimiva markkina niin kun joka suuntaan.
Haastattelija	14:46	Sitten tuo teema kolmonen. Kun tähän on tulevaisuutta ennakoiva tutkimus niin nyt saa käyttää vähän ehkä mielikuvitusta, että saa ihan utopistisestikin aja-tella. Niin kysymyksen oli, että millaisia mahdollisia taloudellisia ja logistisia toi-mintamalleja pieniläpimittaisille voi mahdollisesti löytyä tulevaisuuden liiketoi-minnassa? Eli nyt saa ajatella niin kuin laatikon ulkopuoleltakin.
Asiantuntija	15:19	Sanoisin kaksi asiaa. Toinen se, että varmaan alkaa näitä uusia sovelluksia tulla ja jonkinlainen volyymi siitä kokonaismarkkinasta ohjautuu. Se on hyvä asia ja se tu-lee tarkoittamaan sitä, että jos joku tekee korkeamman jalostusasteen tuotetta vaikkapa harvennuspuusta.. sanotaan. sanotaan tällaisesta harvennustähteestä, niin se alkaa nostaa hintaa. Jolloin se kilpailukyky heikkenee tuolla energiantuo-tannossa ja se käyttö vähenee ja sitten se alkaa ohjautua sinne muualla, se on ihan terve kehitys jos se menee näin.
Asiantuntija	16:16	Sitten toinen juttu, jonka ehkä haluaisin nostaa on se, että me pystytään myös tuottamaan sitä energiapuuta aiempaa tehokkaammin, että sitäkin puolta voi-daan kehittää. Tästä aika mielenkiintoinen esimerkki oli hiljattain Maaseudun Tu-levaisuudessa tällainen uudenlainen kone, jota käytetään nimenomaan harven-nuksessa. Sen nimi oli Risupeto. Se varmaan googlaamalla löytyy, se on PK-yritys joka on kehittänyt uudenlaisen koneen tehdä energiapuuharvennusta. Tavallaan tuollaiset ratkaisut ja ehkä myös digitalisaatio ja tiedon parempi hyödyntäminen niin niiden avulla varmaan voidaan myös laskea energiapuun tuottamisen kustan-nuksia ja tavallaan siitäkin se yhteiskunta hyötyy, jos sitä pystytään tekemään hal-veemmalla.
Haastattelija	17:29	Tuli teknologioista mieleen. Joskushan oli myös näitä pienpuulle energiapuulle toimintamalleja. Oli esim. Fixterikin. En tiedä sitten, miten se sitten jos ei menesty niin minkä takia se ei sitten ole menestynyt jotkut innovaatiot mitä on yritetty keksiä? Osaatko siihen sanoa mitään?
Asiantuntija	17:54	No markkinat Suomessa, joka on tavallaan oli se Fixterin kotimarkkina oli haas-teellinen tässä muutama vuosi takaperin, ja tämä Fixterihän meni konkurssiin. Monelle monelle tota uutta tekniikkaa kehittäväälle yritykselle voi näin käydä, että se kasvu tyrehtyy. Tässä tosiaan vaikutti se kotimarkkinan haastava tilanne. Ei ns. paukut riittänyt, he kyllä tarkastelivat vientikauppoja vielä pari vuotta sitten Etelä-

Eurooppaan, mutta jos isossa mitassa jos katsoo mitä maailmassa on tapahtumassa niin meillähän (Suomessa) käytetään koko maailmassa biomassasta energiaksi suuri osa niin kun perinteisenä polttopuu käyttönä. Tai sitten ruoantuotantoon kehittyvissä maissa. Jos me tällaista pystytään korvaamaan, tällaisella, kun puhutaan modernista bioenergiasta mitä nyt Fixteri ja varmaan joku Risupeto edustaa niin se voi luoda suomalaiselle osaamiselle markkinoita maailmassa ja jos katsoo mitä kansainväliset järjestöt arvioi, niin arvioin, että tämä tulee poistumaan ilmasto ja kehityspolitiikan takia tämä perinteinen bioenergia lähes kokonaan terveyssyistäkin koska ihmiset hengittää tällaista savua ja samaan aikaan kuitenkin sitten fossiilisten korvaamisen takia niin modernibioenergia tulee kasvamaan. Vähän eri lailla eri sovelluskohteissa mutta suunnilleen tällaisia ne skenaariot on. Niin silloin, että meillä on Suomessa osaamista siihen moderniin bioenergiaan niin kyllä siinä pitäisi mahdollisuuksia olla.

Haastattelija 21:11 Tässä on tullut aika hyvin käytettyä puoli tuntia noin, niin jos ei mitään muuta tule enää mieleen noihin teemoihin liittyen niin voin lopetella äänityksen.

Asiantuntija 21:30 Loppukaneettina se, että on niin kun jonkin verran eri asia, että puhutaanko me 2020 luvusta vai sitten sen jälkeisestä ajasta. Että, se on yksi pointti tässä. Sitten on vielä yksi teema mistä me ollaan kiinnostuneita, se että bioenergiaanhan voidaan yhdistää tämä hiilidioksidin talteenotto ja varastointi tulevaisuudessa. Näitä ensimmäisiä kokeilujahan tehdään nyt pohjoismaissa. Ja jos me päästään tällaiseen järjestelmään, jossa olisi vaikka sitä pieniläpimittaista puuta. Sitä käytetään laitoksissa, jossa olisi hiilidioksidin talteenotto ja varastointi, se voi Suomessa olla vaikkapa rannikolla jossain. Ja sitten se vietäisiin varastointikohteisiin niin meillä olisi käytännössä tällainen negatiivisten päästöjen järjestelmä. Ja tällainen järjestelmä vastaisi näihin ainakin näihin ilmastohaasteisiin aika hyvin mitä meillä on. Tietenkään kukaan ei halua sellaisessa laitoksessa mitään ainespuuta polttaa, mutta pieniläpimittaiselle puulle jos sille ei ole korkean lisäarvon muita markkinoita niin se voisi tulla kyseeseen. Ehkä silloin voi miettiä sitä, että kuinka suuri tragedia se loppujen lopuksi on, että sitä pieniläpimittaista puuta käytetäänkin energiaksi tällaisessa laitoksessa. Mutta yhtä kaikki niin varmaan kannattaa jättää asia niin kun.. Kaikkea ei tarvi ratkaista niin kun politiikalla tai suunnittelulla ja voi jättää niille markkinoillekin tilaa selvittää mikä on se vaihtoehto, joka vetää. Ehkä semmoinen loppukaneetti tähän

Haastattelija 24:16 Se oli hyvä lopetus. Laitan nauhoituksen pois. (Haastattelu päättyy)